

Volin
Agustín Guillamón
3 de maig de 2020

Vsevolod Mikhaïlovitch Eichenbaum (1882-1945), més conegut pel pseudònim de “Volin” va néixer l’11 d’agost de 1882 a Vorónezh. De família burgesa acomodada; els seus pares eren metges. Va estudiar a bons col·legis on va aprendre alemany i francès. Germà de l’eminent filòleg rus Borís Eichenbaum, destacat representant del formalisme rus. Matriculat a la Facultat de Dret de San Petersburg, aviat l’abandonà per a dedicar-se plenament a la militància al Partit Socialista Revolucionari.

El 9 de gener de 1905 era a les primeres files de la manifestació del Diumenge Sagnant, bàrbarament reprimida per les tropes tsaristes. Al dia després (10) va participar a la fundació del primer soviets, creat per a ajudar a las víctimes i perseguits de la matança del dia anterior. Mesos després participà a la fundació del Soviet de San Petersburg. En 1906 va intervenir a una insurrecció contra el tsarisme a l’illa de Kronstad. Va ser detingut i empresonat a la fortalesa de Sant Pere i Sant Pau, i després deportat a Sibèria, d’on va aconseguir evadir-se el 1907 fins arribar a França, on evolucionà cap a l’anarquisme, acabà els seus estudis i sovintejà els cercles revolucionaris.

En 1915 va ser detingut per les seves activitats antimilitaristes. L’estiu de 1916 va ser deportat a un camp de concentració pel govern Millerand, aconseguint fugir i embarcar a Bordeaux en un vaixell cap als Estats Units.

En aquest país, treballà a la Federació d’Unions Obreres Russes, on s’encarregà de l’edició de *Golos Trudà/La Veu del Treball*. Va fer conferències i mítings per tot arreu dels Estats Units i Canadà. Captivava multituds amb la seva paraula fàcil, el seu àgil i rigorós pensament i un discurs atractiu i eficient.

El 4 de gener de 1917, davant les primeres notícies d’aldarulls revolucionaris a Rússia, va decidir tornar-hi com a militant anarcosindicalista a Petrograd, on va patir la feblesa i divisió del moviment anarquista.

Va ser redactor del *Golos Trudà* fins a la firma de la pau de Brest-Litovsk (3 de març de 1918), quan va decidir deixar el periòdic i Petrograd, davant l’omnipotència dels bolxevics.

Se'n va anar a Brobov, on treballà al soviets d'aquesta ciutat. S'encarregà de la redacció del diari *Nabat* (Toc d'Alarma), editat a la regió. Va sumar-se als organitzadors de la Conferència de Kursk, encarregada de redactar una declaració d'unificació de les diverses tendències anarquistes en conflicte. Volin va formular la seva tesi de la **Síntesi Anarquista**, que a tots aixoplugava i en la que col·laboraven harmoniosament individualisme, anarcosindicalisme i anarco-comunisme; les tres corrents fonamentals del moviment llibertari.

A la tardor de 1918, Volin creà, amb d'altres companys, la *Federació Anarquista d'Ucraïna*, coneguda amb el nom de *Nabat*, organització amb gran capacitat de mobilització.

En 1919, Volin s'afegí al moviment makhnovista i fou responsable de la secció de cultura i educació de l'exèrcit insurreccional. Aquest mateix any, Volin va ser designat president del **Consell d'Insurgents**, on treballà intensament durant sis mesos.

Va emmalaltir de tisis al desembre de 1918 i fou hospitalitzat a Moscou, on va ser fàcilment detingut pels bolxevics el 14 de gener de 1920. Entregat a la Tcheqa, fou alliberat a l'octubre de 1920, gràcies a la aliança firmada entre l'Exèrcit Negre i l'Exèrcit Roig, amb l'objectiu de lluitar conjuntament contra les tropes blanques del baró de Wrangel. D'altra banda, Nèstor Makhnò havia exigint expressament la llibertat de Volin.

El 16 de novembre Wrangel va ser derrotat pel Exèrcit Roig. El 26 de novembre es va trencar l'aliança entre Makhnò i els bolxevics.

Volin es traslladà a Jàrkov, on col·laborà amb la Confederació *Nabat* a la preparació d'un Congrés anarquista, convocat pel 25 de desembre. El dia anterior, els bolxevics van detenir a Volin i a tots els anarquistes compromesos amb Makhnò. Des de Jàrkov, Volin i la resta de presoners van ser enviats a Moscou.

Empresonat primer a Butyrka i després a Lefòrtovo, va patir les brutalitats de la Tcheqa. Va fer vaga de fam, que terminà feliçment gràcies a la sobtada intervenció d'Emma Goldman, Alexander Berkman i Alexander Shapiro, delegats del sindicalisme europeu que participaven a un Congrés del Profintern (juliol de 1921). Aquests sindicalistes aconseguiren el compromís dels bolxevics d'alliberar a deu d'ells, entre els qui apareixia el nom de Volin.

Va poder-se refugiar amb la seva família a Alemanya, acollit per la Unió Obrera Lliure de Berlín, que publicà el seu opuscle *La persecució de l'anarquisme a la Rússia Soviètica*. Traduí el llibre de Piotr Arxinov sobre la història del moviment makhnovista. Fundà, amb Arxinov, la revista *Anarjicheski Véstnik* (*L'Herald Anarquista*).

Sebastián Faure el va invitar a residir a França, on arribà amb la seva família a l'estiu de 1925. Col·laborà a l'Enciclopèdia Anarquista i edità diversos opuscles i articles. També amb Arxinov, participà a la publicació de *Dielo Trudà* (*Causa Obrera*), del Grup d'Anarquistes Russos a l'Estranger.

. Arrel de la publicació de la controvertida Plataforma Organitzativa dels Comunistes Llibertaris, en 1926, Volin va trencar amb Nèstor Makhnò, Piotr Arxinov i d'altres. La tempestuosa disputa va marcar una profunda divisió al sí del moviment anarquista rus a l'exili.

En abril de 1927 Volin, Sobol, Schwartz, Senya Fléchine, Mollie Steimer i d'altres van publicar una "Resposta a la Plataforma", que atacava i refutava la Plataforma de *Dielo Trudà*, al mateix temps que reclamava un humanisme universal que negava la lluita de classes com a horitzó únic, i establia un paral·lelisme entre el text de la Plataforma i els principis organitzatius bolxevics, fonamentats ambdós en la disciplina leninista o de caserna. Volin i els seus companys veien en la creació d'un centre polític, un exèrcit revolucionari i una policia antiburguesa, la defensa del principi d'autoritat i de l'estatisme. **Volin oposava a la PLATAFORMA, una organització de SÍNTESI**

ANARQUISTA, que anés cap a la superació de les divisions teòriques i organitzatives existents entre els llibertaris: anarcosindicalisme, anarco-comunisme e individualisme. La polèmica es generalitzà i s'enverina, fins al punt de què els partidaris de la síntesi van acusar als plataformistes de voler inocular el virus bolxevic al pensament anarquista. Per a Volin, sostenir que l'anarquisme era només una teoria de la lluita de classes, equivalia a tancar-lo dins un únic punt de vista limitat, mutilant i claustrofòbic.

En 1934, Prudhommeaux i Volin van fundar *Terre Libre*, que al 1937 va esdevenir l'òrgan de la Federació Anarquista en llengua francesa (FA)..

A petició de la CNT espanyola, Volin es va encarregar des de l'octubre de 1936 de la publicació a París del periòdic en llengua francesa *L'Espagne Antifasciste*, del que ja s'havien editat onze números a Barcelona, sota responsabilitat de Prudhommeaux.

El gener de 1937 Leo, fill de Volin, arribà a Barcelona com a milicià i combatent internacionalista. Prudhommeaux i Volin van agreujar les seves crítiques contra els comitès superiors de la CNT i el col·laboracionisme a *L'Espagne Nouvelle* i *Terre Libre*.

Al juny de 1940, després de la llampegant victòria nazi a França, es traslladà a Marsella, on acabà la seva obra magna: *La Revolució Desconeguda*, publicada pòstumament al 1947. Les privacions de tota mena i les terribles condicions de la perillosa activitat clandestina dels resistents contra els nazis, obligada per la seva militància anarquista i la seva nacionalitat russa, minaren definitivament la seva salut. Va morir de tuberculosi, a París, el 18 de setembre de 1945. Les seves cendres van ser ficades en un columbari del Père-Lachaise.

Agustín Guillamón

Barcelona, 3 de maig 2020

Primer Confinament Mundial

gerninal_1917@yahoo.es